Laborarator 8 – Probabilități și Statistică Matematică

GENERAREA UNEI VARIABILE ALEATOARE DISCRETE

Definiti o functie care să genereze un esantion de talie n dintr-o distributie discretă definită pe multimea $\{x_1, ..., x_N\}$ cu probabilitătile $\{p_1, ..., p_N\}$.

```
Avem următoarea functie:
GenerateDiscrete = function(n = 1, x, p, err = 1e-15){
# talia esantionului
# x alfabetul
# p probabilitatile
lp = length(p)
lx = length(x)
# verify if x and p have the same size
if(abs(sum(p)-1)>err \mid sum(p>=0)!=lp){}
stop("suma probabilitatilor nu este 1 sau probabilitatile sunt mai mici decat 0")
else if(lx!=lp)
stop("x si p ar trebui sa aiba aceeasi marime")
}else{
out = rep(0, n)
indOrderProb = order(p, decreasing = TRUE) # index
pOrdered = p[indOrderProb] # rearrange the values of the probabilities
xOrdered = x[indOrderProb] # rearramnge the values of x
# u = runif(n) # generate n uniforms
pOrderedCS = cumsum(pOrdered)
for (i in 1:n){
```

```
u = runif(1)
k = min(which(u<=pOrderedCS))
out[i] = xOrdered[k]
}
return(out)
}</pre>
```

Pentru a testa această functie să considerăm următoarele două exemple:

1. Ne propunem să generăm observatii din $X \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0.2 & 0.3 & 0.5 \end{pmatrix}$, în acest caz:

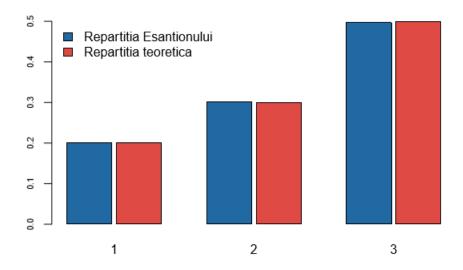
x = [1,2,3] si p = [0.2,0.3,0.5]. Începem prin generarea a n = 10 observatii din repartitia lui X:

```
GenerateDiscrete(10, c(1,2,3), c(0.2,0.3,0.5)) [1] 3 2 3 3 3 1 2 3 1 2
```

Plecând de la un esantion de n = 10000 de observatii vrem să comparăm, cu ajutorul diagramei cu bare verticale (barplot), repartitia esantionului cu cea teoretică :

```
n = 10000
x = GenerateDiscrete(n, c(1,2,3), c(0.2,0.3,0.5))
# cate observatii din fiecare valoare unica a lui x
pX = table(x)/n
pT = c(0.2,0.3,0.5)
indX = c(1,2,3)
barplot(rbind(pX, pT),
beside = T,
space = c(0.1, 1),
col = c(myblue, myred),
```

names.arg = indX, cex.axis = 0.7, $legend.text = c("Repartitia Esantionului", "Repartitia teoretica"), \\ args.legend = list(x = "topleft", bty = "n"))$

2. În acest caz considerăm variabila aleatoare $X \sim \begin{pmatrix} a & b & c & d \\ 0.15 & 0.25 & 0.15 & 0.45 \end{pmatrix}$, deci

x = [a, b, c, d] si p = [0.15, 0.25, 0.15, 0.45]. Mai jos generăm n = 15 observatii din repartitia variabilei aleatoare X:

 $Generate Discrete (15, \, c(\mbox{'a','b','c','d'}), \, c(0.15, 0.25, 0.15, 0.45))$

Ca si în cazul primului exemplu, vom compara repartitia teoretică cu cea a unui esantion de

n = 10000 de observatii:

n = 10000

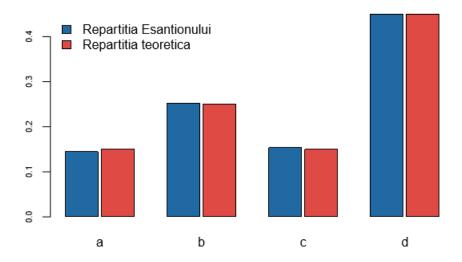
x = GenerateDiscrete(n, c('a', 'b', 'c', 'd'), c(0.15, 0.25, 0.15, 0.45))

cate observatii din fiecare valoare unica a lui x

pX = table(x)/n

pT = c(0.15, 0.25, 0.15, 0.45)

```
\begin{split} &\text{indX} = c(\text{'a','b','c','d'}) \\ &\text{barplot(rbind(pX, pT),} \\ &\text{beside} = T, \\ &\text{space} = c(0.1, 1), \\ &\text{col} = c(\text{myblue, myred}), \\ &\text{names.arg} = \text{indX}, \\ &\text{cex.axis} = 0.7, \\ &\text{legend.text} = c(\text{"Repartitia Esantionului", "Repartitia teoretica"),} \\ &\text{args.legend} = \text{list}(x = \text{"topleft", bty} = \text{"n"})) \end{split}
```


APLICATIE:

Pentru variabila aleatoare X cu distributia urmatoare $X \sim \begin{pmatrix} \frac{1}{2} & 1 & 2\\ \frac{1}{6} & \frac{1}{2} & \frac{1}{3} \end{pmatrix}$

a) Generati n=12 observatii din repartitia variabilei aleatoare X.

b) Plecând de la un esantion de n = 10000 de observatii comparati repartitia esantionului cu cea teoretică.

FUNCTIA DE REPARTITIE PENTRU VARIABILE ALEATOARE

Scrieti o functie în R care să traseze graficul functiei de repartitie a unei distributii date. Verificati si documentatia functiei ecdf.

Definim următoarea functie:

```
cdfPlot = function(dist, title, err = 1e-10){
# dist - repartitia discreta (sau discretizata)
lp = length(dist)
if (abs(sum(dist)-1)>err \mid sum(dist>=0)!=lp){
stop("Eroare: vectorul de probabilitati nu formeaza o repartitie")
}else{
x = 0:(lp-1)
# ia valori in 1:lp
cp = cumsum(dist)
plot(x, cp, type = "s", lty = 3,
        xlab = "x",
        ylab = "F",
        main = paste("Functia de repartitie:", title),
        ylim = c(0,1), col = "grey", bty = "n")
        abline(h = 0, lty = 2, col = "grey")
        abline(h = 1, lty = 2, col = "grey")
for(i in 1:(lp-1)){
lines(c(x[i], x[i+1]), c(cp[i], cp[i]),
```

```
col = myblue,
lwd = 2)
} points(x,cp, col = myred, pch = 20, cex = 0.85)}}
```

APLICATIE:

Fie variabila aleatoare discreta simpla
$$X$$
 cu distributia urmatoare $X \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 0.1 & 0.2 & 0.3 & 0.1 & 0.2 & 0.1 \end{pmatrix}$

Determinați funcția de repartiție a variabilei aleatoare X și reprezentați grafic variabila și funcția ei de repartiție.